

Inehmo on syksyllä 2003 perustettu kansanlauluyhtye, jonka ohjelmistoon kuuluu runolauluja Suomesta, Karjalasta ja Inkeristä sekä musiikkia mm. Viron setukaisalueelta, Mordvasta ja Marinmaalta. Tekstit on valittu *Suomen Kansan Vanhojen Runojen* aarteistosta ja ne on sovitettu suomalais-ugrilaisten kansojen perinteisiin laulusävelmiin.

Itäinen ja runokielinen sana 'inehmo' tarkoittaa ihmistä. Laulutekstit käsittelevät varsinkin naisinehmon elämäntaarta sekä luontoa, eläimiä ja historiaa. Useisiin teemoihin voi samaistua nykyaikanakin.

Kansanlauluyhtye Inehmon jäsenet – Riitta Bergroth, Milla Metsola, Pipa Paljakka ja Virpi Sahi – ovat kansanmusiikin lisäksi kiinnostuneita kansankulttuureista ja kielistä sekä alkuperäisistä laulutekniikoista, mikä näkyy myös yhtyeen ohjelmavalinnoissa ja esitystavoissa.

Inehmon ensimmäinen levy *Laulajan lajia* on ilmestynyt toukokuussa 2007.

Lisätiedot:
www.inehmo.fi

Kansanlauluyhtye Inehmo

LAULAJAN LAJIA

Konsertti Aino Acktén huvilassa

23.5.2007 klo 19

KONSERTTIOHJELMA

1. Tupa täynnä tuppasuita. Laulajan aloitussanat pitkän laulurupeaman aluksi. *Kantelettaresta* kootut sanat ovat alun perin Hiitolasta Karjalankannakselta, sävelmä on Inkerinmaalta.

2. Laulajan lajia. Vanhemmat rohkaisivat tyttöä lauluun ja soittoon mutta kielsivät torailemasta perheenjäsenten ja naapurien kanssa. Teksti Inkerinmaalta ja sävelmä Marinmaalta, sovitus Inehmo.

3. Miksi ei minua naitu. Runo *Kantelettaresta*, sävelmä Inkerinmaalta. Anna-Kaisa Liedeksen sovitus, jota Inehmo on muokannut itselleen sopivammaksi.

4. Läksit kouluhun kotoa. Hääitku morsiamelle tuttaviltansa. Morsiamen ystävättäret pelottelevat avioelämän kauhuilla tulevaa nuorikkoa, joka joutuu jättämään lapsuudenkotinsa ja päätyy miniänä uuden talon alimpaan kastiin, kaikkien komenneltavaksi. Mokšamordvalainen sävelmä, *Kantelettaren* tekstiin sovittanut Anna-Kaisa Liedes.

5. Dunderi dunderi. Kaikkien moittima nuorikko vastaa pelotteluihin ja nostaa itsetuntoaan pahantoivotuksilla. Sanat peräisin Karjalankannakselta. Myös Larin Paraske on laulanut näillä sanoilla. Sävelmä mordvalainen rallatus. Sovitus Inehmo.

6. Jauha, jauha. Laulu on vanhimpia tunnettuja setukaislauluja. Myös setunkielinen runo alkaa sanoin ”Jauha, jauha kivikene”, muu osa Inehmon laulamasta tekstistä on *Kantelettaresta*.

7. Liinamäng. Laulu kertoo pellavan matkan pelloilta hameeksi. Viron setukaisten pellavaleikki, tanssisävelmä, värskalaiselta Leiko-kuorolta opittu. Esitämme alkukielellä.

8. Kazvatti min da muammoin. Kauaksi kotoa miniäksi joutunut muistelee kotiseutua. Karjalainen kansanlaulu.

9. Bai bai lašta. Karjalankielinen kehtolaulu, Itä-Karjalasta merkinnyt muistiin petroskoilainen perinteentutkija Sandra Stepanova vuonna 1978.

10. Työnnän lehmäni leholle. Karjalle toivotetaan rauhaa ja hyvää lypsykuntoa. Sanat on merkinnyt muistiin I. K. Inha Vienan-matkallaan 1800-luvun lopulla. Ersämordvalainen sävelmä, jonka opimme Toorama-lauluyhtyeen jäseneltä Gennadi Dulkanilta. Sovitus Inehmo.

11. Kettu itki poikiensa. Kettuäiti on huolissaan poikastensa kohtalosta. Lastenlorukirjasta löytynyt teksti on yhdistetty inkeriläiseen sävelmään, sovitus Inehmo.

12. Iso sika. Ns. kekrivirsi, jossa lähdetään lahtaamaan niin isoa sikaa, että jumalakin joutuvat sitä pakenemaan. Kekri oli syysteurastusten jälkeen vietettävä juhla, johon talonpojan vuosi loppui. Pääosin Etelä-Karjalan Sakkolasta peräisin olevan tekstin on mokšamordvalaisen pilkkalaulun sävelmään sovittanut Inehmo.

13. Käki kukku kuusikossa. Käeltä kysytään tulevien päivien määrää ja pyydetään hyviä tulevia vuosia. Teksti on pääosin peräisin Karjalankannakselta ja Savosta, sävelmä Marinmaalta, sovitus Inehmo.

14. Muinaissuomalaiset jumalat. Mikael Agricolan *Psalttarin eli Vanhan Testamentin Psalmikokoelman* (v. 1551) esipuhe sisältää varhaisimman säilyneen luettelon muinaissuomalaisten jumalista. Inehmo on istuttanut osan tekstistä erilaisiin perinnesävelmiin (gregoriaaninen sävel, kehtolaulu, polkka, itkuvirsi) moniosaiseksi ”teokseksi”.

15. Päivän päästö. Neuvokas sepän neito tuo kadonneen valon takaisin. Runon on Inkerin Soikkolasta muistiin merkinnyt Volmari Porkka vuonna 1883 Mapu-nimiseltä laulajalta. Sävelen tallensi samasta pitäjästä Armas Launis vuonna 1906. Sovitus Inehmo.

16. Kaksi hevosaiheista laulua. Runo ”Hevosel on pää parempi” on peräisin *Alku-Kantelettaresta*. Sävelmä on muunnos kantelesävelmästä, jonka merkitsi muistiin italialainen tutkimusmatkailija Giuseppe Acerbi vuonna 1798 jostain Oulun ja Turun väliltä. Runo ”Hevonenki hengähtävi” kuuluu laulajan loppusanoihin: pitkän rupeaman päätteeksi laulaja havainnollistaa väsymystään erilaisin vertauskuvin. Sävelmä on Inkeristä, Kaprion Pankkalasta, sanat ja sävelen yhdistänyt Sanna Kurki-Suonio. Sovitukset Inehmo.